

2. CĒSU BATERIJA KAUJĀS PIE LĪVĀNIEM

Tā kā armijas vadībai ar katru dienu ienāca noteiktākas ziņas, ka ģen. fon der Golcs nedomā atstāt Kurzemi un Zemgali, bet kaļ jaunus uzbrukuma plānus, tad, lai nodrošinātos pret katru varbūtību, stratēģiski svarīgākos punktos novietoja nelielas karaspēka daļas. Arī 2. Cēsu baterija jūlijā un augustā atradās 1905. gada parkā, lai apsargātu Rīgas tiltu galus Daugavmalā, Torņakalnu un Āgenskalnu, kā arī izbrauca uz Salaspils apkārtni.

20. augustā 2. Cēsu baterija, atrodoties Rīgā, saņēma Vidzemes divīzijas komandiera pavēli – nekavējoties doties Austrumfrontes pavēlnieka rīcībā. Plkst. 22.30 baterija jau atradās ešelonā Preču stacijā un 21. augustā plkst. 2.30 izbrauca uz Austrumfronti.

21. augustā agri no rīta 2. Cēsu baterija ieradās Pļaviņās, kur saņēma Austrumfrontes pavēlnieka rīkojumu – doties 4. Valmieras kājnieku pulka komandiera rīcībā. Plkst. 18.00 baterija ieņēma pozīcijas pie Māsānu mājām; novērošanas punkts – Daugavas kreisajā krastā, mežā, netālu no Sliterānu mājām; baterijas rezerve – Jostu mājās (VAP vēsture. R., 1938, 95.–97. lpp.). Te varbūt vietā atgādināt, ka Māsānu mājas atrodas netālu no Trepes stacijas starp Krustpili un Līvāniem.

Gribu atzīmēt, ka 2. Cēsu baterijas komandieris virsleitnants Dūms ar pavēli Nr. 88, 21.VIII 19. § 2 noliek "uz rītu dežurējošo pa rezervi kaprāli Hiršu Rozenšteinu, stundiniekus pie lielgabaliem

Pēteri Traubi, Pēteri Kaukuli un Antonu Brūveri, pa rezervi Jāni Dūšaini, Oto Gāršnieku un Jāni Lūkinu".

Kā raksta Šēnfelds, tad, novērojot ģen. fon der Golca rīcību Kurzemē, bija skaidrs, ka visdrīzākā laikā var iznākt cīnīties divās frontēs – pret lieliniekiem un pret vācu–krievu spēkiem. Tādēļ svarīgi bija samazināt fronti pret lieliniekiem. Lai to panāktu, bija jāieņem Līvānu rajons, jo tas kā ķilis iespiedās mūsu frontē un saistīja samērā lielus spēkus (VAP vēsture. R., 1938, 98. lpp.).

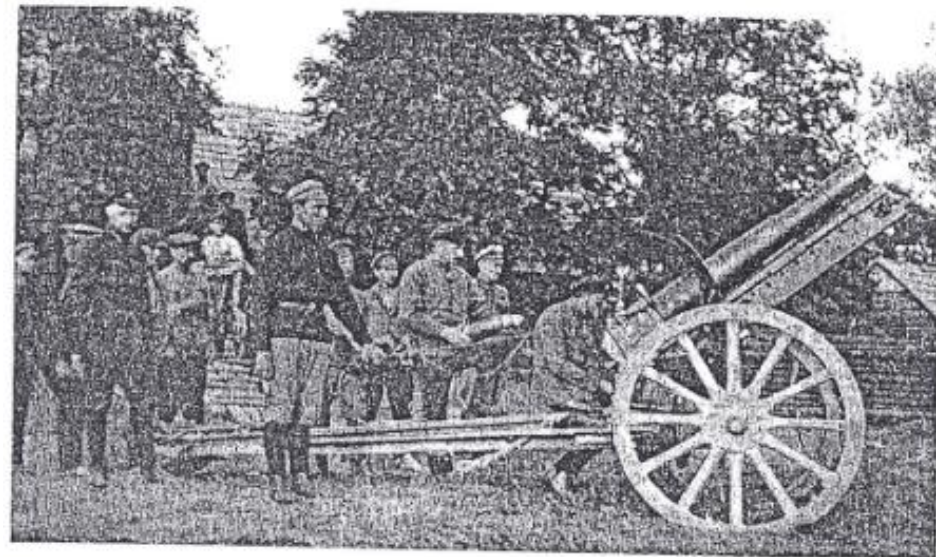
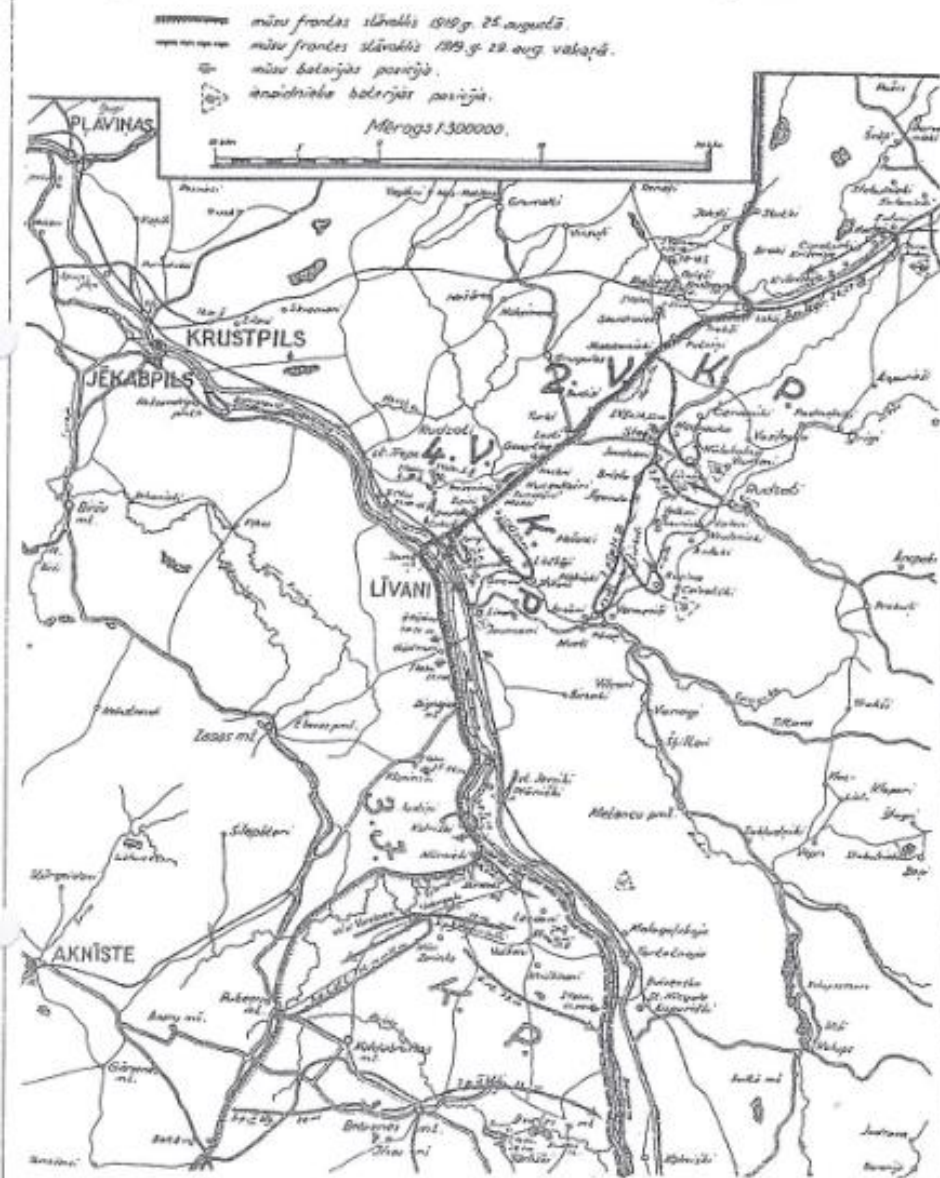
2. Cēsu baterijas komandieris 25. augusta vakarā saņēma 4. Valmieras kājnieku pulka komandiera pavēli – 26. augustā, gaismai austot, apšaudīt Līvānu miestu, staciju un dzelzceļa līniju, kā arī apkarot ienaidnieka baterijas.

4. Valmieras kājnieku pulks, kam bija padota arī 2. Cēsu baterija, 26. augustā uzsāka frontālu uzbrukumu Līvāniem. II bataljons ieņēma Jauno muižu, Sproģu un Batraku mājas, I bataljons (btl.) – Lāčkāju, Gercānu un Stikānu mājas, tādā kārtā sasniedzot lielinieku galveno kaujas līniju. Tā bija stipri nocietināta ar vairākām dzeloņstiepļu rindām, bet pārraut to nebija iespējams, un rotas bija spiestas ierakties šīs līnijas priekšā.

2. Cēsu baterija, izpildot 4. Valmieras kājnieku pulka komandiera pavēli, plkst. 4.00 sāka apšaudīt Līvānu baznīcu, kurā atradās ienaidnieka baterijas novērotājs, un bateriju pie Līvānu stacijas. Viens no pirmajiem šāviņiem aizdedzināja kādu šķūni, kas degot radīja biezus dūmus, aizklājot baznīcu un miestu.

Baterija pārnesa uguni uz ienaidnieka bateriju pie Līvānu stacijas. Ap plkst. 7.00 šķūnis nodega un baterija atkal varēja apšaudīt baznīcas torni. Pēc trim ļoti tuviem sprādzieniem, pēc kuriem ienaidnieka baterija sāka nervozi un nenoteikti šaut, bija noskārstams, ka ienaidnieka novērotājs ir atstājis baznīcu. Baterija sāka apšaudīt Līvānu miestu. Bija vairāki sprādzieni mājās (lieli, ilgi stāvoši putekļi). "Ap plkst. 11.00 pamanīju," raksta Dūms, "2 ienaidnieka no Cargrades (Jersikas) puses tuvojošos vilcienus. Tūdaļ uguns tika pārnesta

Kauja pie Līvāniem 1919. gadā no 26. līdz 29. augustam

Smagā baterija pie Līvāniem

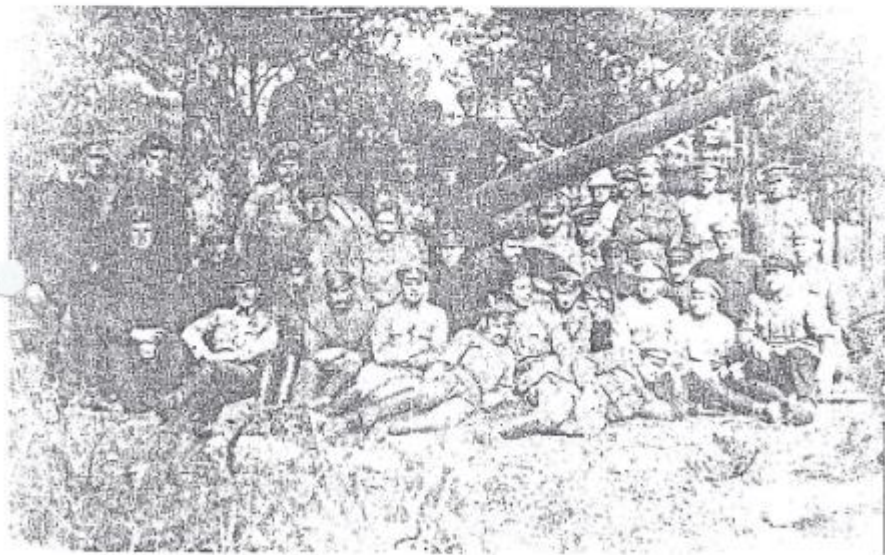
uz staciju un dzelzceļu. No sprādziena gaisā uzmestā zemes rakstura var spriest, ka ir trāpīts dzelzceļa dambis. Vilcieni caur staciju uz mūsu pusi nenāca. No plkst. 13.00 līdz 20.00 – reta uguns pa Līksnu miestu, baznīcu, staciju un ienaidnieka bateriju. Baterija izlaida 195 bumbas un 43 šrapneļus. Plkst. 12.00 samaitājās viens lielgabals un tālākā šaušana notika ar vienu lielgabalu.

Mūsu kājnieki ienaidnieka galvenās kaujas līnijas priekšā varoņīgi cīnījās visu dienu bez panākumiem. Ienaidniekam dienā bija pieņākuši pastiprinājumi un plkst. 20.00 tas ar prāviem spēkiem izdarīja pretuzbrukumu II bataljona iecirknī, bet bez panākumiem" (VAP vēsture. R., 1938, 98.–101. lpp.).

Šos notikumus atceras un apraksta cīņu dalībnieks **Antons Brūveris**: "1919. gada augustā Aleksandra vārtu (Zemitāna) stacijā Rīgā iekrāvām vilciena platformās ieročus, zirgus un iekāpām paši, lai brauktu līdz Trepei aiz Krustpils. Līja spēcīgs lietus, kas mūs samērcēja slapjus. Pozīcijas ieņēmām 2 km aiz stacijas uz Līvānu pusi pie divu saimnieku Māsānu mājām. Mani nozīmēja sardzē (par kuru tika mi-

nēts iepriekš virsleitnanta Dūma pavēlē – G. B.) pie lielgabaliem, nomaiņa tikai pēc diviem nakti, jo karavīri bija pārāk noguruši un aizguļējās. Diena (25. augusts) pagāja mierīgi, bet pēc pusnakts sākās lielinieku uzbrukums. Šāva ar ložmetējiem. Zīrgus mēs steigšus savedām mūra stallī, lai netiktu ievainoti. Uzbrukumu atvairīja kājnieki, taču drīz tie bija spiesti atkāpties, tāpēc virsleitnants V. Dūms pavēlēja artilēristiem doties kājniekiem palīgā ar saviem strēlnieku ieročiem. Kaujas laikā šaujot no lielgabaliem, ieplaisāja viena lielgabala stobrs apmēram metra garumā no atslēgas, līdz ar to izejot no ierindas. Uzbrukumu atsitām kopīgiem spēkiem, bet lielinieki atkāpās aiz Vīgura kroga uz Līvānu pusi" (Antons Brūveris. Atmiņas par Latvijas atbrīvošanas cīņām. // Militārais Apskats. MLAF, 1999, 99. lpp.).

Baterijas komandiera ziņojumos es diemžēl nemanīju faktu, ka lielgabala stobrs būtu ieplaisājis, taču man nav iemesla neticēt A. Brūvera

2. Cēsu baterija pie jūras tālšāvēja lielgabala Trepes stacijas apkaimē 1919. gada augusta beigās; Antons Brūveris attēla centrā (atzīmēts ar bultiņu)

stāstītajam. Sarunā ar A. Brūveri 2004. gada 8. maijā atklājās, ka epizodē ar plaisu lielgabala stobrā jāņem vērā daži precizējumi. Pirmkārt, bojāto lielgabalu (ar plaisu stobrā) nosūtīja uz Rīgu, nevis Krustpili. Otrkārt, šis lielgabals vairs neatgriezās baterijā. Treškārt, pēc kāda laika baterija pārtrauca savu kaujas darbību pie Māsānu mājām un tika atsaukta uz Rīgu.

Tas nozīmē, ka atmiņās minētā epizode ar lielgabala stobra plīsumu visticamāk ir saistāma nevis ar pirmo bojājumu 26. augustā, kad jau pēc pāris dienām lielgabalu salabotu atsūtīja baterijai atpakaļ, bet gan ar otro bojājuma epizodi, kas notika vēlāk – 2. septembrī. Baterijas atskaitēs tiešām nav minēta lielgabala izlabošana un atsūtīšana 2. Cēsu baterijai. Turklāt lielgabals tik tiešām tika nosūtīts uz Rīgu. Tas varētu liecināt par bojājuma nopietnību. Par to vēl būs runa turpmāk.

Ja tiešām stobrs bija ieplaisājis, tad apkalpei bija laimējies, jo netālu esošajai Kurzemes artilērijas pulka III divizionā VIII baterijai cīņās par Līvānu ieņemšanu 1919. g. 27. oktobrī šaujot lielgabala stobrā notika sprādziens. Tika nogalināti trīs lielgabala numuri (apkalpes locekļi).

2. Cēsu baterijas veselais lielgabals palika iepriekšējās pozīcijās un 27. augustā vajadzīgajos brīžos sniedza savu atbalstu.

Pēc 4. Valmieras kājnieku pulka 2. bataljona komandiera pavēles plkst. 13.30 baterija atklāja uguni pa Līvānu baznīcu, miestiņu, pēc tam pārsvieda uguni uz Sproģu mājām, Aizpurviešu sudmalām un ierakumiem starp sudmalām un Sproģiem. Tika šauts līdz plkst. 18.20 – 56 bumbas un 9 šrapneļi.

28. augustā. Lielgabals tika izlabots un atkal nostādīts pozīcijās plkst. 16.40. Frontē klusums.

No 29 līdz 31. augustam frontē klusums, notika mācības.

2. Cēsu baterijas komandieris virsleitnants Visvaldis Dūms, analizējot artilērijas izmantošanu kauju gaitā, nonāca pie dažiem svarīgiem priekšlikumiem, kurus izklāstīja raportā Nr. 6 sava divizona komandierim 1919. g. 28. augustā:

"Ievērojot lielgabalu mazo skaitu Latvijas Armijā, šie ieroči ir jāizlieto pēc iespējas praktiski un produktīvi. Tas pats jāsaņem arī attiecībā uz zirgiem, kuru Latvijā pēc pārciestām vētrām ir palicis ļoti maz.

Latvijas smagā artilērija patlaban sastāv tikai no 2 angļu tālšāvēju lielgabaliem (1897. g. sistēma, $Q = 4,7''$), ar kuriem ir apbruņota 2. Cēsu baterija. Pirmo reizi šie lielgabali bija darbā Cēsu kaujās (pie Raunas upes) no 21. līdz 23. jūnijam š.g. Jau tad bija noskārstams, ka priekš lauku baterijas apbruņošanas šie lielgabali nav visai derīgi. Pēc tam Rīgas kaujās (no 27. jūnija līdz 3. jūlijam š.g.) jo skaidri pierādījās, ka šo tālšāvēju lielgabalu vispraktiskāko izlietošanu ir atraduši igauņi, likdami tos uz bruņotiem vilcieniem. Šos novērojumus pastiprina vēl kaujas pie Līvāniem (no 26. līdz 28. augustam š.g.). Iemesli, kamdēļ 1897. g. angļu $4,7''$ tālšāvēju lielgabali nav praktiski un parocīgi izlietojami lauku baterijā, ir šādi:

1) pie kustēšanās baterijai ir ļoti mazs ātrums (ap 4 verstis stundā) un veiklība (pie katra lielgabala pa 12 zirgu), kamdēļ bieži vien baterija stāv uz pozīcijas vienā rajonā un klusē, kamēr otrā rajonā viņas uguns būtu ļoti vajadzīga, bet baterija nespēj laikā nonākt palīgā;

2) baterija var kustēties tikai pa šosejām un labiem lielceļiem, kuri Latvijā vai viscauri iet paralēli dzelzceļiem, uz kuriem jau darbojas bruņotie vilcieni;

3) iepriekšējo iemeslu dēļ baterijai ar bruņotiem vilcieniem ir kopēji šaušanas mērķi, kamdēļ rodas daudz mērķu, kuri, pateicoties mūsu artilērijas un zirgu trūkumam, paliek no artilērijas uguns nesēti;

4) frontes šķidruma un, galvenām kārtām, piemēriģu pozīciju trūkuma dēļ baterija spiesta nostāties verstis 4–6 no pozīcijām (Raunas upe, Ropaži, Līvāni), caur ko nevar izmantot pēc iespējas pilnīgi lielgabalu uguns tālumu;

5) zemes dažādības dēļ nav iespējams lielgabalus pilnīgi pareizi nostādīt un nostiprināt, caur ko pēc šaušanas viņi lēkā, pēc kam bojāejas daži mehānismi (paceļamais, atsperu kompresori un uzgrūdēji), kā tas notika kaujā pie Līvāniem 27. augustā š.g.;

6) pēc šaušanas lielgabali dziļi ierokas zemē, caur ko zaudē 75% no sava uguns ātruma;

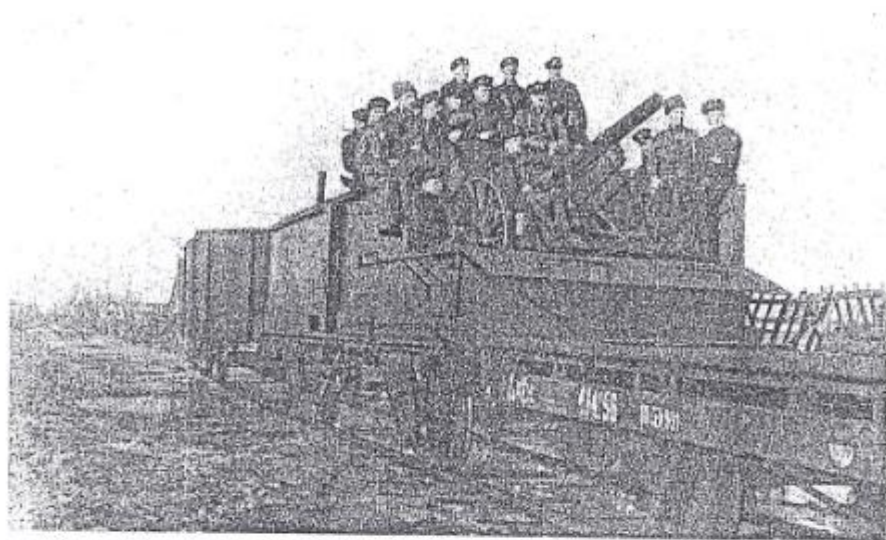
7) priekš apkalpošanas lauku baterijā uz katra lielgabala ir vajadzīgi 15–20 cilvēki un pie pārvadāšanas – 12 zirgi.

Pārceļot šos tālšāvēju lielgabalus uz bruņota vilciena, iegūstam šādas priekšrocības, kādu trūkst lauku baterijai:

1) baterija iemanto kustības ziņā ļoti lielu ātrumu, brīvību un veiklību, caur ko var tapt izlietota vairākos virzienos (par piemēru, pēc pāris stundām var tikt pārsviesta no Daugavpils virziena Rēzeknes vai Jelgavas virzienā);

2) smago tālšāvēju lielgabalu uguni var izlietot tādos virzienos, kādos, pateicoties zemes ceļu sliktumam, lauku bateriju nevar izlietot (par piemēru, Rēzeknes virzienā);

3) no bruņotiem vilcieniem var apšaudīt tos pašus mērķus, kādus var turēt zem uguns smagā lauku baterija;

*Latviešu bruņotais vilciens pie Gaisa tilta
Rīgā 1919. gada rudenī*

4) pateicoties vieglai un brīvai kustībai pa šinām, bruņota vilciena baterija var pievirzīties verstis 2–4 tuvāk frontei, caur ko produktīvi var izlietot tālo lielgabalu uguni (par piemēru, igauņu bruņotie vilcieni pie Ropažiem);

5) pareizas un stingras nostiprināšanas dēļ lielgabalu mehānisms mazāk maitājas;

6) šaujot no platformas, tiek palielināts uguns ātrums, jo nav zemes, kur lielgabalam ierakties (jāsalīdzina igauņu, ar angļu 1897. g. 4,7" lielgabaliem apbruņoto, bruņoto vilcienu uguns ātrums un 2. Cēsu baterijas uguns ātrums pie Ropažiem);

7) priekš viena lielgabala apkalpošanas uz bruņota vilciena ir vajadzīgi tikai 4–6 cilvēki un neviena zirga;

8) pārceļot 4,7" tālšāvēju lielgabalu uz bruņotiem vilcieniem, mēs iegūstam noteiktu pārsvaru pār ienaidnieka bruņotiem vilcieniem, kamēr bruņota automobiļa un kājnieka galvenais ienaidnieks ir un paliek vieglais lauku (3") ātršāvēju lielgabals.

Salīdzinot lielās neērtības, apbruņojot lauku bateriju ar 1897. g. angļu 4,7" tālšāvēju lielgabaliem, ar priekšrocībām, kādas iemanto līdzīgi apbruņots bruņotais vilciens, jānāk pie slēdziena, ka mūsu vājās artilērijas produktīvas izmantošanas dēļ minētie lielgabali jāpārceļ pēc iespējas ātri uz platformām. Ka platformas iztur minēto lielgabalu uguni, ir pierādījuši jau igauņu bruņotie vilcieni.

Pārceļot šos lielgabalus uz bruņotiem vilcieniem, atsvabinājas pilnīgs cilvēku un zirgu sastāvs priekš 4 vieglo lauku lielgabalu apkalpošanas; jaunas vieglās baterijas parādīšanās uz frontes stipri vien paceltu mūsu kājnieku un nospiestu ienaidnieka gara stāvokli.

Nevar aizbildināties arī ar kareivju trūkumu uz bruņotiem vilcieniem, kas prastu rīkoties ar 4,7" tālšāvēju lielgabaliem. Labprāt izlasītu 8–12 kareivjus, kas jau labi pazīst šos lielgabalus, un ietu līdz ar viņiem pats uz bruņoto vilcienu. 2. Cēsu baterija no tam nemaz neciestu.

Visu, kas šinī raportā teikts attiecībā uz Līvānu kaujām, ceru neatteiksies apstiprināt 4. Valmieras kājnieku pulka komandieris pulkvedis – leitnants Jansons.

Ņemot vērā šinī raportā aizskartā jautājuma svarīgumu, Latvijas trūcīgās artilērijas pēc iespējas pilnīgas un praktiskas izmantošanas vārdā, lūdzu šim raportam dot tālāku virzienu.

Baterijas komandieris virsleitnants Dūms".

Jāatzīmē, ka jau dažu dienu laikā tika saņemtas pozitīvas atsauksmes no augstākstāvošiem komandieriem.

1. septembrī 1919. g. 4. Valmieras kājnieku pulka frontē plkst. 5.00 apmēram 250 vīru liela ienaidnieka nodaļa ar artilērijas palīdzību mēģināja iebrukt mūsu pozīcijās, bet ar 2. Cēsu baterijas un kājnieku ložmetēju un šauteņu uguni uzbrukumu atsita.

Kā apraksta komandieri, tad jau plkst. 5.10 mēs sākām atbildēt, apšaudot ar retu uguni Līvānu miestīņu un staciju. Izrādījās, ka ienaidnieka kājnieki pienākuši jau pie mūsu drātīm. Uguns tika pārnesta

uz ienaidnieka ierakumiem un pēc uzbrukuma atsišanas atkal uz miestīņu. Uguns tika pārtraukta plkst. 6.45. Ap plkst. 11.00 ienaidnieks uzbrukumu atkārtoja, bet atkal bez panākumiem. Izšautas 20 bumbas un 5 šrapneļi.

2. septembris. Nosūtīts uz Rīgu artilērijas darbnīcu viens lielgabals izlabošanai. Ap plkst. 21.00 ienaidnieks atklāja visāda veida uguni uz mūsu ierakumiem. Uz pulka komandiera pavēli baterija sāka apšaudīt ienaidnieka ierakumus. Izšautas 10 bumbas un 4 šrapneļi. Uguni pārtraucām plkst. 21.50.

3. septembris. Klusums.

4. septembris. Plkst. 12.30 ienaidnieka baterija sāka apšaudīt mūsu ierakumus. Plkst. 12.35 baterija izšāva uz ienaidnieka bateriju 2 bumbas. Ienaidnieka baterija apklusa.

Plkst. 14.00 ienaidnieka artilērija sāka apšaudīt mūsu ierakumus. Baterija atklāja uguni, apšaudīdama ienaidnieka bateriju. Ienaidnieka baterija apklusa. Izšautas 4 bumbas.

5. septembris. Klusums.

6. septembris. Plkst. 16.00 baterija atklāja uguni pa novērošanas punktu Līvānu baznīcas tornī, pie tam tika izlaista 21 bumba.

7.-9. septembris. Bez pārmaiņām.

10. septembris. Ienaidnieka baterija ap plkst. 10.00 atklāja uguni uz mūsu ierakumiem Daugavmalā pie Neuhofas. Mūsu baterija atbildēja un apklusināja ienaidnieka bateriju. Izlaistas 4 bumbas.

11. septembris. Plkst. 14.40 ienaidnieka baterija sāka apšaudīt mūsu kājnieku ierakumus. Plkst. 14.45 baterija atklāja uguni uz ienaidnieka bateriju. Izšautas 4 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

12. septembris. Ienaidnieka artilērija sāka apšaudīt mūsu ierakumus. Plkst. 18.20 baterija atklāja uguni uz ienaidnieka bateriju. Izšautas 13 bumbas un 1 šrapnelis. Ienaidnieks apklusa. Šodien mierīgi.

13. septembris. Klusums.

14. septembris. Ienaidnieks pēc pusdienas sāka apšaudīt mūsu

ierakumus. Plkst. 14.00 baterija atklāja uguni uz ienaidnieka bateriju. Izšautas 13 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

15. septembris. Klusums.

16. septembris. Plkst. 12.20 ienaidnieka artilērija sāka apšaudīt mūsu kājnieku ierakumus. Plkst. 12.30 baterija atklāja uguni uz ienaidnieka bateriju Līvānu stacijas rajonā. Izšautas 5 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

17. septembris. Klusums.

18. septembris. Šodien plkst. 9.00 ienaidnieka artilērija sāka apšaudīt mūsu kājnieku ierakumus. Plkst. 9.10 baterija atbildēja, apšaudīdama ienaidnieka bateriju Līvānu stacijas rajonā. Izšautas 9 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

19. septembris. Plkst. 12.00 ienaidnieka artilērija sāka apšaudīt mūsu kājnieku ierakumus. Plkst. 12.10 baterija sāka atbildēt, apšaudot ienaidnieka bateriju Līvānu stacijas rajonā. Izšautas 7 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

20. septembris. Plkst. 18.20 ienaidnieks atklāja ložmetēju un retu artilērijas uguni. Plkst. 18.35 baterija sāka atbildēt, apšaudīdama ienaidnieka bateriju. Izšautas 10 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

21. septembris. Šodien plkst. 9.40 ienaidnieka artilērija sāka apšaudīt Daugavas kreiso krastu. Plkst. 9.50 baterija atklāja uguni uz ienaidnieka bateriju. Izšautas 2 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

Plkst. 18.10 ienaidnieka artilērija sāka traucēt mūsu bumbmetēju darbību. Plkst. 18.15 baterija atklāja uguni uz ienaidnieku bateriju. Izšautas 10 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

"Par 2. Cēsu baterijas vecāko virsnieku tiek nolikts tās pašas baterijas jaunākais virsnieks leitnants Žīds" (VAP IV Divizona komandiera pavēļu noraksti. Nr. 95, 22.IX. § 7.).

22. septembris. Ienaidnieks atklāja uguni pa priekšējām pozīcijām. Baterija atbildēja plkst. 10.30. Pēc 8 šāvieniem ienaidnieka baterija apklusa.

Plkst. 12.25 baterija atklāja uguni, atbildēdama uz ienaidnieka

artilērijas uguni. Apšaudīts Līvānu miests, stacija un no jauna parādījās baterija aiz Līvāniem (baznīcas). Izšautas 11 bumbas un 4 šrapneli. Ienaidnieks apklusa.

23. septembris. Šodien plkst. 12.00 ienaidnieka artilērija apšaudīja mūsu kājnieku ierakumus. Baterija plkst. 12.05 atbildēja, apšaudot bateriju aiz Līvānu baznīcas. Izšautas 7 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

Ievērota 3 lielgabalu baterija aiz Līvānu baznīcas, stacijas rajonā.

24. septembris. Plkst. 10.30 ienaidnieka artilērija sāka ar retu uguni apšaudīt kājnieku ierakumus. Plkst. 10.50 baterija sāka atbildēt, apšaudīdama ienaidnieka bateriju. Izšautas 6 bumbas. Plkst. 11.45 baterija atklāja uguni par jaunu uz to pašu mērķi. Izšautas 13 bumbas. Ienaidnieks apklusa.

25. septembris. Ienaidnieka artilērija apšaudīja ar retu uguni mūsu kājnieku ierakumus. Plkst. 9.40 baterija atklāja uguni, apšaudīdama ienaidnieka bateriju. Izšautas 4 bumbas, 1 šrapnelis. Ienaidnieks apklusa (F. 1507, 1, 116, Lieta 29; sk. arī lietu 191).

Diemžēl ne visi karavīri pildīja savu kaujas uzdevumu, dienestu. Tā vecākajam leitnantam Dūmam iznāca ziņot divizona komandierim 1919. g. 24. septembrī raportā Nr. 24/1, ka "rādītie kareivji ir 26/1 š.g. no pozīcijas aizbēgušie kareivji Juris Kalniņš un Pēteris Skujans. Minētie kareivji tika jau baterijā turēti zem uzraudzības par Latvijai naidīgas aģitācijas. Priekš savas bēgšanas minētie kareivji izpārdēvuši visas savas mantas un gribējuši pat paņemt līdz 2 man uzticētos baterijas zirgus. Pateicoties vecākā virsnieka Rauhmaņa apķērībai, šis laupīšanas plāns minētajiem kareivjiem nebija izdevies.

Pielikumā: mans slepenais reports Nr. 5"

Toties ar gandarījumu tika atzīmēta godīga dienesta izpildīšana un, vēl jo vairāk, iniciatīvas un varonības izrādīšana kaujās:

"Par sevišķu dūšību un drošsirdību, izrādītu kaujās periodā no

1. aprīļa līdz 1. septembrim š.g., paaugstinu sekošus man uzticētā divizona karavīrus par dižkareivi... 2. Cēsu baterijā 1) Rulle Mārtiņš, 2) Polis Jānis, 3) Sabeklickis Bernhards, 4) Bērziņš Jānis, 5) Štāls Valters, 6) Beikmans Alvers, 7) Šteinbergs Kārlis, 8) Ruks Kārlis, 9) Ostels Jānis" (VAP IV Divizona komandiera pavēļu noraksti Nr. 98. 25.IX 19. § 13.).

Novērtējot kauju gaitas, Šēnfelds konstatē, ka "pirmais mūsu lielākais uzbrukums Austrumfrontē neizdevās. Tur pa daļai vainojams tas apstākļi, ka mūsu kājnieku vienības vēl nebija pietiekoši apmācītas, lai varētu ieņemt stieplu žogiem nocietinātas pozīcijas; un mūsu artilērijai munīcijas bija par maz, lai tā varētu sniegt uzbrūkošiem kājniekiem jūtamu pabalstu un iztaisīt stieplu žogos ejas. Arī paši lielgabali bija stipri nolietoti, un tie samērā bieži bojājās. Tomēr galvenais iemesls bija tas, ka vācu rīcības dēļ lieliniekiem bija doti kādi 3 mēneši laika pozīciju nocietināšanai, un tās, labi nocietinātas, vairs tik viegli nebija ieņemamas" (VAP vēsture. R., 1938, 110. lpp.).